ת"צ 39366-03-23 רשף נ' השוק

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת יעל טויסטר ישראלי

תובעים **אבנר רשף ע"י ב"כ עוה"ד**

נגד

נתבעים **מחסני השוק ע"י ב"כ עוה"ד**

<u>פסק דין</u>

לפני בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיפים 18 ו- 19 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו- 2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**") ולתקנה 12 לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010 (להלן: "**תקנות תובענות ייצוגיות**"). לאחר בחינת הבקשה, ההסדר מאושר וניתן לו תוקף של פסק דין, כמפורט להלן.

<u>הבקשה לאישור תובענה כייצוגית</u>

1. ביום 20.3.2023, הגיש המבקש בקשה לאישור תובענה כייצוגית (להלן: "**בקשת האישור**") שעניינה בטענת המבקש לפיה, המשיבה נמנעת מלקזז את משקל אריזתם (לרבות מוצרי אריזה ועיטוף נוספים כדוגמת יריעות פלסטיק, עטיפת ניילון ומדבקות) (להלן: "**אריזה**"), של מוצרים מסוג בשר ועוף (טריים), הנמכרים לפי יחידת משקל, ממשקלם לתשלום, ואינה מסמנת זאת כדין.

2. המבקש הגדיר את הקבוצה כך: "*כל לקוחות המשיבה, אשר במהלך התקופה שתחילתה שבע השנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, רכשו מוצרי בשר ועוף (טריים), הנמכרים לפי יחידת משקל, ללא סימון כדין, כאשר חישוב החיוב עבור המוצר כלל גם את משקל האריזה ומוצרי אריזה/עיטוף נוספים (כגון: יריעות פלסטיק להפרדת מוצרי בשר/שניצל ועטיפת הניילון לאריזה)*".

3. עילות התביעה הנטענות בבקשת האישור הן כדלהלן: סעיפים 4(א), 2(א) ו- 3(ב) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**"); סעיפים 2 ו-3 לצו הגנת הצרכן (סימון

וארי‏זה של מוצרי מזון), תשנ"ט-1998 (להלן: "**צו הגנת הצרכן**"); סעיף 3(7) לצו הגנת הצרכן (סימון טובין), תשמ"ג-1983 להלן: "**צו סימון ואריזה של מזון**"), חוק המכר, תשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק המכר**"), עשיית עושר ולא במשפט לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: "**חוק עשיית עושר ולא במשפט**"), עוולת הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "**פקודת הנזיקין**"); חוסר תום לב במשא ומתן ובקיום חיוב הנובע מחוזה בהתאם לסעיפים 12 ו- 39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: "**חוק החוזים**"), עוולת הרשלנות לפי סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין וכל עילה אחרת שעולה מן העובדות.

4. במסגרת התובענה ובקשת האישור עתר המבקש, בין היתר, לסעדים הבאים:

4.1. מתן צו הצהרתי לפיו המשיבה פעלה בניגוד להוראות הדין בכך שחייבה לקוחותיה על משקל האריזות ומוצרי אריזה נוספים, כחלק ממשקל המוצר, כמו גם לא סימנה מוצריה כנדרש;

4.2. מתן צו שיורה למשיבה למלא אחר הוראות הדין ולחייב לקוחותיה על פי משקל המוצר הנמכר נטו (ללא האריזה ומוצרי אריזה נוספים) ולסמן מוצריה בהתאם לדין;

4.3. ליתן צו עשה אשר יחייב את המשיבה בגילוי חשבונות, ספרים, נתונים, רשימות או מסמכים, אשר מהם ניתן יהיה ללמוד על גודל הקבוצה המיוצגת, מספר סניפי המשיבה, היקף המכירות, וכל נתון אחר לצורך בדיקה והערכה מדויקת יותר של הנזק הנתבע כמו גם זיהוי מדויק של הקבוצה;

4.4. לחייב את המשיבה בגין הנזק למבקש ולכלל חברי הקבוצה, כמו גם הנזק הלא ממוני, שנגרם להם בשל הפרת המשיבה את הוראות הדין;

4.5. מינוי בעל תפקיד שיפקח על ביצוע פסק הדין;

4.6. להורות על כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לציבור, בהתאם לסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות.

5. ביום 6.9.2023, הגישה המשיבה תשובה מטעמה, במסגרתה טענה בין היתר, כי חברת י.ח מעדני גורמה בע"מ היא זו שמפעילה את הקצביות בסניפיה, החל משנת 2010 (להלן: "**מעדני גורמה**"). בתוך כך, טענה המשיבה, כי מעדני גורמה היא זו שאחראית על תפעול, אריזה ומכירה של מוצרי הקצביה – הם המוצרים מושא בקשת האישור. המשיבה טענה, כי מעדני גורמה התקינה בשעתו בכלל סניפיה, לרבות אלה של המשיבה, משקלים חכמים, אשר חייבו את הקצב לבחור את משקל האריזה טרם שקילת המוצרים, כתנאי להנפקת מדבקת מחיר ומשקל לתשלום, ותדרכה את עובדיה לפעול בהתאם. יחד עם זאת, ומשהדבר לא הביא

לפתרון מוחלט ולמניעה אבסולוטית של תקלות וטעויות בקשר לקיזוז משקלי האריזות עקב תלות בגורם האנושי (הקצבים), עמלה מעדני גורמה על פיתוח תוכנה שתבצע הפחתה אוטומטית של משקל האריזה (כולל כל המרכיבים) ממחיר המוצר לתשלום, ללא התערבות יד אדם. המשיבה הוסיפה וציינה, כי המהלך שהביא לפיתוח התוכנה החדשה החל בעקבות תיק קודם, שהתנהל בין המבקש לבין מעדני גורמה, במסגרת ת"צ 61154-01-19 **רשף נ' ח.י. מעדני גורמה בע"מ ואח'** (להלן: "**ההליך הקודם**"). יתרה מכך, המשיבה טענה להשתק ומעשה בית דין בתיק הנוכחי עקב ההליך הקודם והסדר הפשרה שהושג בו וקיבל תוקף של פסק דין. לכן טענה המשיבה לסילוק בקשת האישור הנוכחית על הסף. לעצם העניין, טענה המשיבה כי המבקש הביא ראיות רק ביחס למוצרי שניצל ופרגית, ולא ליתר מוצרי הבשר הנמכרים ע"י המשיבה, וכן שכל ראיותיו של המבקש שגויות ומבוססות על מדידות לא נכונות.

1. ביום 21.9.2023, הגיש המבקש תגובה לתשובה לבקשת האישור (להלן: "**התגובה לתשובה**"). במסגרת התגובה לתשובה, דחה את טענות המשיבה. בין היתר, טען כי כל מדידותיו של המבקש נכונות ומדויקות (וכוללות גם בדיקות מעבדה), וכי הן רלבנטיות למכלול המוצרים משום שיש בכך אינדיקציה לאופן הפעולה של המשיבה. עוד טען המבקש, כי לא מתקיים מעשה בית דין ביחס למשיבה ואין השתק לנוכח השוני בזהות המשיבות ולקוחותיהן בשני ההליכים. לבסוף טען המבקש, כי גם אילו היה מתקיים השתק שכזה, הרי הוא מסתיים ביום 24.1.2019 (סיום תקופת הפשרה בהליך הקודם).

2. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 16.5.2024, הגיש המבקש תגובה מתוקנת לתשובה, וזאת בהתאם להחלטת בית המשפט בדיון קדם משפט שהתקיים ביום 6.5.2024. באותה החלטה נקבע כי התגובה לתשובה תוצא מתיק בית המשפט וכי ב"כ המבקש רשאי להגיש תגובה לתשובה חדשה ומתוקנת בהתאם להוראות הדין, לרבות לעניין צירוף תצהיר, וכי יוודא כי לא יופיעו בה עובדות חדשות שלא בא זכרן בבקשת האישור.

<u>הבקשה לאישור הסדר פשרה</u>

3. ביום 6.5.2024 התקיים כאמור דיון קדם משפט בפני בית המשפט, בסיומו הומלץ לצדדים לבוא ביניהם בדברים, במטרה לייתר את בירור ההליך לגופו ואת הצורך בהכרעה. בהתאם, הסכימו הצדדים להפנות את המחלוקת ביניהם להליך גישור, בפני כב' השופט בדימוס רמי אמיר.

4. לטענת הצדדים, בתום הליך גישור ממושך, במסגרתו התקיימו מספר פגישות והועברו למגשר נתונים מתוך מערכות המשיבה עפ"י בקשות סדורות של המגשר ולפי חתכים ופילוחים שביקש, עלה בידי הצדדים להגיע להסכמות לפי הצעת המגשר, שגובשו לכדי הסדר פשרה, וזאת מבלי שצד אחד מודה בטענות משנהו.

<u>ואלו עיקריו של הסדר הפשרה כפי שבאו לידי ביטוי בבקשה לאישור הסדר פשרה:</u>

5. הסכם הפשרה יהווה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה כלהלן, וזאת החל משבע שנים לפני מועד הגשת בקשת האישור ועד למועד אישור הסדר פשרה זה. חברי הקבוצה, כפי שהוגדרו בבקשת האישור, הם:

> "כל לקוחות המשיבה, אשר במהלך התקופה שתחילתה שבע השנים קודם להגשת התובענה וסיומה ביום אישורה של התובענה כייצוגית, רכשו מוצרי בשר ועוף (טריים), הנמכרים לפי יחידת משקל, ללא סימון כדין, כאשר חישוב החיוב עבור המוצר כלל גם את משקל האריזה ומוצרי אריזה/עיטוף נוספים (כגון: יריעות פלסטיק להפרדת מוצרי בשר/שניצל ועטיפת הניילון לאריזה)".

6. **<u>הסדרה לעתיד</u>**: המשיבה הצהירה, כי התוכנה החדשה ושיטת החיוב החדשה שפותחה ע"י מעדני גורמה, הוטמעו במערכות כלל סניפיה של המשיבה במהלך שנת 2023, כך שכבר מאז משקל האריזה (לרבות מוצרי האריזה והעיטוף) מקוזז באופן אוטומטי וללא מעורבות יד אדם, ממשקל המוצר לתשלום מיד עם העברת ברקוד המוצר בקופה ובעת התשלום. המשיבה מתחייבת להמשיך לקזז את משקלי האריזות, בין אם באמצעות המערכת הנ"ל ובין אם באמצעות מערכות מתקדמות יותר שיפותחו בחלוף השנים.

7. **<u>סעד בגין העבר</u>**: המשיבה תעניק לקבוצה פיצוי כולל בסך של 1,100,000 ₪ בתוספת מע"מ (להלן: "**סכום הפיצוי**"). כיוון שלא ניתן לאתר את חברי הקבוצה המסוימים שרכשו את המוצרים בתקופה האמורה, יינתן סכום הפיצוי בדרך של הנחה עיוורת בקופה לכלל לקוחות המשיבה בקנייה של מוצרים רלבנטיים לבקשת האישור. זאת, מתוך הנחה שמרבית הלקוחות הינם לקוחות חוזרים וכך למעשה יפוצו כל או מרבית חברי הקבוצה. הפיצוי יעמוד על סך של 3 ₪ בתוספת מע"מ לאריזה על שני סוגי המוצרים הנמכרים ביותר (רבי מכר) מסוג שניצל ובשר טחון, וזאת בכלל סניפי המשיבה ועד למיצוי מלוא סכום הפיצוי הכולל.

> המשיבה התחייבה שלא להעלות את מחירי המוצרים בגינם תינתן ההנחה, וזאת מיום אישור הסדר פשרה זה ולמשך כל התקופה שבה תינתן ההנחה.

8. הובהר, כי סכום הפיצוי הוסכם על הצדדים לפי הצעת המגשר, שניתנה לאחר ניתוח נתונים מסחריים ועובדתיים שנדרשו ע"י המגשר ואשר סופקו ע"י המשיבה ומעדני גורמה למגשר בשקיפות מלאה ונתמכו בתצהירים (כאשר הנתונים האמורים הם בבחינת סוד מסחרי); בדיקות עצמאיות של המגשר וצוותו (לרבות שקילות עצמאיות, וביקורים אקראיים לא מתואמים בסניפי המשיבה); ועל יסוד פילוחים שונים שערך המגשר וניתוח סיכויי התביעה בהתייחס לכל אחד מהם, לרבות בעקבות הראיות הקיימות והסוגיה של מעשה בית-דין.

בין יתר הנתונים הללו נכללו: היקף המכירות בסכומים ובק"ג של כלל המוצרים הנמכרים בקצביה, תוך פילוח לפי שנים ולפי סוגי מוצרים; משקלי האריזות על כלל רכיביהן; ומועדי הטמעת התוכנה החדשה ושיטת החיוב החדשה במערכות ובסניפי המשיבה.

9. על בסיס כל האמור לעיל, ערך המגשר תחשיב מפורט ומצא, לאור ניסיונו והבנתו את תחום התובענות הייצוגיות, כי פיצוי לקבוצה בגובה של 1,100,000 ₪ בתוספת מע"מ משקף פיצוי ראוי והולם בנסיבות העניין.

10. **<u>בקרה ודיווח</u>**:

10.1. המשיבה תחל במתן הפיצוי לציבור בתוך 30 ימים מהמועד בו יהפוך פסק דינו של בית המשפט בבקשה לאישור הסדר הפשרה לחלוט (להלן: "**מועד תחילת מתן הפיצוי**").

10.2. המשיבה העריכה, כי היא תשלים את מתן הפיצוי לציבור בתוך 6 חודשים ממועד תחילת מתן הפיצוי ולכל המאוחר בתוך 9 חודשים ממועד תחילת מתן הפיצוי.

10.3. המשיבה תגיש לבית המשפט תצהיר רו"ח על מתן מלוא סכום הפיצוי בסמוך לאחר השלמת מתן הפיצוי כאמור. מבלי לגרוע מכך, וכל עוד לא הושלם מתן הפיצוי כאמור, תגיש המשיבה תצהיר רו"ח בחלוף 6 חודשים ובחלוף 9 חודשים ממועד תחילת מתן הפיצוי, כאשר בכל תצהיר כאמור יצוין סכום הפיצוי שניתן לקבוצה עד לאותו המועד.

10.4. ב"כ המבקש יוודא הגשת תצהירי המשיבה במועד.

11. **<u>המלצות הצדדים בעניין גמול מיוחד ושכר טרחה</u>**: הצדדים המליצו לבית המשפט לאשר את ההסכמות שביניהם לתשלום גמול למבקש ושכר טרחה לבא כוחו, כדלהלן:

11.1. הצדדים המליצו, כי למבקש ישולם גמול מיוחד בסך כולל של 35,000 ₪, וכי לב"כ המבקש ישולם שכ"ט בסך של 215,000 ₪ בצירוף מע"מ.

11.2. כן תשלם המשיבה למבקש את סכום החלק הראשון של האגרה ששילם, בסך 5,959 ₪.

11.3. מוסכם על הצדדים כי הגמול כולו וסכום חלקה הראשון של האגרה, וכן 75% משכר הטרחה ישולמו בתוך 30 ימים ממועד הפיכת פסק דין המאשר את הסדר הפשרה לחלוט; וכי 25% הנותרים של שכר הטרחה ישולמו לאחר אישור בית המשפט את מתן מלוא סכום הפיצוי על יסוד תצהירי המשיבה.

11.4. סכומים אלה הם סופיים ולא יגדלו משום סיבה שהיא, זולת אם לא ישולמו במועדים הנקובים מעלה, שאז יישאו הפרשי הצמדה וריבית מיום התשלום הקבוע בהסדר הפשרה ועד ליום התשלום בפועל.

12. הצדדים סברו, כי סכומים אלה תואמים את המקרה והולמים את נסיבות העניין, וכי לצורך חישובם נלקחו בחשבון, בין השאר, השיקולים הבאים: ערכו של שווי הפיצוי לקבוצה כמפורט מעלה, העומד על 1,100,000 ₪ בתוספת מע"מ; הבטחה לעתיד של המשך ההתנהלות המונעת תקלות של חיוב במשקל יתר עקב טעויות אנוש; מידת הטרחה של המבקש ובא כוחו, ובכלל זה ניהול מו"מ, הסיכון שנטלו על עצמם וטיב הסוגיה הצרכנית שהציפו; נכונות המבקש ובא כוחו להביא את המחלוקות לכדי סיום בצורה יעילה ומהירה, ולהביא להסדרת הסוגיה נושא בקשת האישור בצורה האופטימלית ככל שניתן; תצהיר המבקש ובא כוחו בנוגע לכך שלא קיבלו או יקבלו כל שכר או הטבה אחרת שלא מנויה לעיל; תרומתם של המבקש ובא כוחו לאכיפת הדין ולשימור שלטון החוק.

13. סכום הפיצוי, הגמול, החזר האגרה ושכר הטרחה בהם תישא המשיבה כמפורט בהסדר הפשרה הם סופיים ומוחלטים, בכפוף לאמור לעיל, ועם העברתם יתגבש אוטומטית ויתור סופי, מלא ומוחלט של כל אחד מחברי הקבוצה (כהגדרתה לעיל), כלפי המשיבה ו/או מי מטעמה, על כל תביעה ו/או טענה ו/או דרישה ו/או זכות מכל מין ו/או סוג שהוא הנוגעים לענייני התובענה, וביחס לכל הליך משפטי ו/או מעין משפטי (לרבות הליך בוררות) ו/או תביעה שנובעת מן המעשים והמחדלים הנטענים בתובענה.

14. **<u>הסדר הפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת</u>**: הצדדים סבורים כי הסדר הפשרה המוצע הינו הוגן, סביר וראוי בנסיבות העניין, ומן הדין לאשרו. הסדר הפשרה המוצע משרת באורח מלא את תכלית האכיפה, הואיל והוא מבטיח כי המשיבה, באמצעות מעדני גורמה, תתמיד להקפיד על הפחתת משקלי אריזות המוצרים השקילים באופן אוטומטי ובמינימום האפשרי של מעורבות יד אדם. הסדר הפשרה משרת גם את תכלית הפיצוי, ומקנה לקבוצה סעדים הולמים בנסיבות העניין, וזאת במתן פיצוי לקבוצה בגובה של 1.1 מיליון ₪ בתוספת מע"מ. הסכמות הצדדים הן פרי משא ומתן אשר הביא בחשבון, בין היתר, את הסיכויים והסיכונים הכרוכים בהליך, ונועדו למנוע את התמשכות ההליכים בעניינה של בקשת האישור, לטובת כלל הצדדים ולחסכון במשאבים שיפוטיים. המשך בירורה של בקשת האישור ו/או התובענה יחייבו דיון ממושך ומתן הכרעות במחלוקות שבין הצדדים. הסדר הפשרה המוצע חוסך את הצורך בהשקעת משאבים אלו, ומכאן שהוא מקיים גם את התכלית של "ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות" (סעיף 1(4) לחוק תובענות ייצוגיות).

15. **<u>פטור ממינוי בודק</u>**: הצדדים סבורים כי אין טעם והצדקה למינוי בודק בנסיבות בהן מלוא הנתונים נבדקו באופן מעמיק במסגרת הליך הגישור ע"י מגשר מיומן, במקרה זה שופט בדימוס שהתמחה בתחום התובענות הייצוגיות. מלוא הנתונים, ובכלל זה נתונים לפי פילוחים ופרמטרים ספציפיים שביקש המגשר לפי שיקול דעתו וכן נתונים מתוך מערכות המשיבה, הובאו בפני המגשר בשקיפות וגילוי מלאים בהתאם לדרישותיו המפורטות, וזאת לצורך חישוב סכום הפיצוי. בנוסף, התבצעו ע"י המגשר בדיקות עצמאיות, לרבות שקילה

עצמאית של האריזות, ולרבות באמצעות ביקור בסניפים ובדיקת אופן האריזה ואופן החיוב וההפחתה האוטומטית של משקל האריזה המתבצעת בקופה. כמו כן, לשיטת המשיבה הנזק המצרפי שנגרם לציבור נמוך יחסית, באופן שלא מצדיק את העלויות הרבות הכרוכות במינוי בודק חיצוני. הפיצוי בסך של 1,100,000 ₪ בתוספת מע"מ מהווה "כסף מזומן" לחברי הקבוצה, משום שלא יהיה כל פרסום בדברו והוא יינתן באופן עיוור ואגב רכישה, בנוסף לכל הנחה אחרת. בנוסף בית המשפט מסוגל להעריך את סיכויי התביעה באופן מיטבי, ולא נדרשת לשם כך חוות דעת של בודק חיצוני. מינוי בודק יעכב את ביצוע הסדר הפשרה, ויגרור הוצאות נוספות בלא שצפויה מכך תועלת של ממש.

16. **<u>ויתור על טענות ותביעות ומעשה בית דין</u>**: הוסכם על הצדדים, כי עם אישור הסדר הפשרה, יתגבש אוטומטית ויתור סופי, מלא ומוחלט של כל אחד מחברי הקבוצה המיוצגת (שלא הגיש הודעת פרישה בהתאם לסעיף 18(ו) לחוק תובענות ייצוגיות) ומעשה בית דין, על כל תביעה ו/או טענה ו/או דרישה ו/או זכות, מכל מין ו/או סוג כלשהו ביחס לעילות מושא התובענה ובקשת האישור.

17. **<u>התנגדויות והסתלקויות</u>**: כל אדם הנמנה עם הקבוצה כהגדרתה לעיל וכן אדם הפועל לטובת עניינם של חברי הקבוצה ו/או רשות ציבורית הפועלת לקידום מטרה ציבורית בקשר לעניין שבו עוסקת בקשת האישור או התובענה הייצוגית ו/או ארגון הפועל לקידום מטרה ציבורית כאמור, יהא רשאי להגיש לבית המשפט, בתוך 45 ימים מיום פרסום ההודעה בדבר הגשתו של הסדר פשרה זה לאישורו של בית המשפט (הודעה בהתאם להוראת סעיף 25(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות) התנגדות מנומקת להסדר הפשרה. חבר קבוצה אשר אינו מעוניין כי יחול עליו הסדר הפשרה, יהא רשאי לבקש מבית המשפט, בתוך 45 יום מיום פרסום ההודעה בדבר הגשת הסכם פשרה זה לאישור, להתיר לו לצאת מן הקבוצה שעליה יחול ההסדר.

18. **<u>בקשה למתן פטור מחלקה השני של האגרה</u>**: לטענת הצדדים, בשל מאמצם של הצדדים להביא את התיק לסיומו היעיל וההוגן, תוך חיסכון בזמן שיפוטי, ובשל השלב המוקדם יחסית בו הוגש הסדר הפשרה, לאחר שהתקיים דיון קדם-משפט אחד בלבד, מבלי שבקשת האישור התבררה לגופה ומבלי שהתקיימו חקירות כלשהן בתיק, כאשר הצדדים שמעו לעצת בית המשפט ופנו להליך גישור, ובפרט בשים לב למשאבים הרבים שהושקעו בהליך הגישור ולעלויותיו הניכרות בהן נשאה המשיבה לבדה בהתאם להסכמת הצדדים – מבקשים הצדדים מבית המשפט לפטור את המשיבה מתשלום חלקה השני של האגרה בהתאם לסמכותו הקבועה בתקנה 7א(א)(3) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 (להלן: "**תקנות האגרות**").

19. בהתאם להוראת סעיף 18(ב) לחוק תובענות ייצוגיות ותקנה 12(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות, לבקשה לאישור הסדר הפשרה צורפו תצהירים מטעם בעלי הדין וכן תצהירי ב"כ הצדדים.

20. הצדדים הבהירו כי הסדר הפשרה נעשה בלי שמי מהצדדים יודה בטענות משנהו, והוא ייכנס לתוקפו, על כל רכיביו, רק לאחר מתן פסק דין המאשר אותו. אם הסדר זה לא יאושר על ידי בית המשפט, כולו או חלקו, לא יעשה מי מהצדדים שימוש בו או באמור בו, במישרין או בעקיפין, במסגרת הליך זה או בכל הליך אחר, משפטי או לבר-משפטי.

<u>פרסום הסדר הפשרה</u>

21. בימים 15.4.2025-16.4.2025, פורסמה הודעה בדבר הבקשה לאישור הסדר פשרה בשני עיתונים בעלי תפוצה רחבה, עיתון הארץ ועיתון גלובס.

22. ביום 22.4.2025, הומצאה הבקשה לאישור הסדר הפשרה ליועץ המשפטי לממשלה, לממונה על הגנת הצרכן וסחר הוגן וכן להנהלת בתי המשפט.

<u>הגשה הודעה לפי סעיף 18(ד) לחוק תובענות ייצוגיות ע"י המדינה ותגובות הצדדים</u>

23. ביום 2.12.25, הגישה המדינה הודעה לפי סעיף 18(ד) לחוק תובענות ייצוגיות. המדינה, באמצעות הגורמים המקצועיים, ביקשה להעיר מספר הערות ביחס להסכם הפשרה.

24. ביום 9.12.25, הגיש המבקש תגובה לעמדת המדינה.

25. ביום 25.12.25 הגישה המשיבה תגובה לעמדת המדינה.

26. להלן ההערות ביחס להסכם הפשרה מטעם המדינה ותגובת הצדדים:

27. <u>ראשית, באשר למנגנון ההנחה</u> – **לטענת הגורמים המקצועיים**, עדיין קיימת אפשרות לעליית מחירים טרם אישור ההסדר, באופן שעשוי לאיין את ההנחה. לכן, לצורך הבטחת מתן הנחה אמיתית, מציעים הגורמים המקצועיים להסתמך על המנגנון שנקבע בת"צ (מחוזי י-ם) 29131-12-21 **דוד כהן נ' לב טוב א.א.ע. בע"מ** (נבו, 15.10.2024) (להלן: "**עניין לב טוב**"), שם נקבע כי ההנחות תיגזרנה ממחירים של המוצרים בחודשיים שקדמו לאישור ההסדר. **לטענת המבקש**, הוא אינו מתנגד להצעה לפיה ההנחה תחושב על בסיס המחיר הרגיל של המוצרים בתקופת החודשיים שקדמו לאישור הסדר הפשרה. **לטענת המשיבה**, יש לדחות את ההצעה, שכן מחירי מוצרי הבשר והעופות הם מחירים שמשתנים באופן תדיר (בנסיבות שלאו דווקא קשורות למשיבה אלא לספקים), בין היתר, בשל תשומות משתנות, עלויות אנרגיה, היצע וביקוש וכיו"ב. הצעת הגורמים המקצועיים עשויה גם להוביל למצב אבסורדי ובלתי הוגן כלפי הצרכנים ככל שמחירי המוצרים ירדו ולחילופין, למכירה במחירי הפסד בלתי מתקבלים על הדעת בשוק תחרותי ודינמי. בשים לב לחשש הגורמים המקצועיים, מוצע כי אחוז הרווח של המשיבה ממכירת המוצרים שביחס אליהם תינתן הנחה, לא יעלה על אחוז הרווח המוצע בחודשיים שקדמו למועד אישור הסדר הפשרה. מנגנון זה יבטיח כי צרכניה של המשיבה יזכו להנות ממחיר המשקף את מחיר השוק באופן מלא, לצד התחייבות המשיבה שלא להנות מאחוז רווח גבוה יותר.

28. <u>שנית, באשר לחישוב סכום הפיצוי המתבסס על נתונים שהוצגו למגשר בלבד</u> – **לטענת הגורמים המקצועיים**, יש קושי בכך שהנתונים הוצגו אך ורק למגשר ולא הוצגו בפני בית המשפט. זאת כאשר על בסיס נתונים אלה, כך על פי הנטען, נערך תחשיב ונקבע גובה הפיצוי לחברי הקבוצה. בהקשר זה, הפנו הגורמים המקצועיים לת"צ (מחוזי ת"א) 31016-10-18 **קמחין נ' ח.י מעדני גורמי בע"מ**, סעיפים 67-66 (נבו 22.9.2022), שם נקבע שיש להציג בפני בית המשפט את הנתונים הרלוונטיים שעל בסיסם גיבשו הצדדים את הסכמתם על סכום הפיצוי במסגרת גישור, ולא די בכך שהנתונים הוצגו בפני המגשרת. זאת, על מנת שבית המשפט יוכל לבחון באופן עצמאי, כנדרש, אם ההסדר המוצע הינו סביר, ראוי והוגן. דברים אלה נקבעו חרף טענת המשיבות שם כי המדובר בנתונים העומדים בלב פעילותן העסקית. **לטענת המבקש**, המגשר, שהוא שופט מחוזי בדימוס, בחן את הנתונים זמן רב והתעקש על קבלת נתונים מלאים ונוספים, תוך עבודה מאומצת וירידה לפרטים. למשיבה יש אינטרס שלא לגלות את הנתונים המסחריים הללו, וזו אחת הסיבות להגעה להסדר הפשרה. על כן, אין צורך בהצגת הנתונים גם בפני בית המשפט. המבקש בכל מקרה לא יתנגד לכך, מבלי לחשוף נתונים אלה בפני המבקש. **לטענת המשיבה**, יש לדחות את הצעת הגורמים המקצועיים. הצעה זו חוטאת למוסד הגישור שנועד לייעד ולהקל על מערכת בתי המשפט. המגשר הוא שופט בדימוס שפרש לאחרונה מכהונתו בבית המשפט המחוזי, בעל מומחיות וניסיון רב בתובענות ייצוגיות. המגשר לא הקל על הצדדים אלא עמד על קבלת מלוא המידע והנתונים. רק לאחר בחינה מדוקדקת ויסודית של כל הנתונים, הציע את הצעת המגשר. לבקשה לאישור הסדר פשרה גם צורף מכתב מטעם המגשר בדבר הבדיקות שביצע, ועל כן אין כל הצדקה להצגת הנתונים בפני בית המשפט.

29. <u>שלישית, הפרה חוזרת של חברי מעדני גורמה – מפעילת המעדנייה</u> – **לטענת הגורמים המקצועיים**, נטען בבקשה לאישור הסדר פשרה כי בעקבות הליך קודם שהתנהל בין המבקש לבין י.ח. מעדני גורמה בע"מ המפעילה על פי הנטען את הקצביות בסניפי המשיבה, החל מהלך לפיתוח תוכנה חדשה שתבצע הפחתה אוטומטית של משקל האריזה ממחיר המוצר לתשלום, ללא התערבות יד אדם, וזאת בנוסף להתקנת משקלים חכמים ותדרוך עובדים כיצד להפעיל את אלה. לנוכח העובדה שמדובר בהפרה ותקלה חוזרת, ובהתחשב בכך שמדובר באותה מפעילה, סבורים הגורמים המקצועיים כי יש מקום לעגן במסגרת ההסדר מנגנון פיקוח הדוק יותר על יישומו, פיקוח שייערך על ידי ב"כ המבקש. **לטענת המבקש**, פיקוח המבקש על המשיבה או מי מטעמה לא יועיל בדבר. ככל והמשיבה, בין בעצמה ובין ע"י מעדני גורמה, תמשיך להפר את הוראות החוק, תהא המשיבה או מי מטעמה חשופים לתביעה חדשה בגין זאת. למבקש אין יכולת או משאבים לצורך ביצוע פיקוח על מנגנון הפיצוי המוצע גם כן. במסגרת ההסדר, המשיבה מתחייבת להעביר לבית המשפט דו"ח מבוקר ע"י רואה חשבון מטעמה על ההטבות שביצעה ללקוחות בהתאם להסדר. על פניו,

מנגנון זה הינו ראוי ומספק. **לטענת המשיבה**, המשיבה בהליך דכאן אינה חברת מעדני גורמה. מעדני גורמה אינה צד להליך. בית המשפט לא יכול לקבוע במסגרת הליך שהיא אינה צד לו, כי יהיה מי שיפקע על יישום הוראות הסדר הפשרה שהיא אינה צד לו, בקשר עם פעילותה. בנוסף אין טעם בפיקוח על יישום הוראות ההסדר, שכן אם תהיה הפרה, המשיבה תהיה חשופה להליך משפטי שינוהל נגדה. ככל שמדובר בפיקוח על מנגנון הפיצוי, הרי שהמשיבה התחייבה להעביר לבית המשפט דו"ח מבוקר מטעם רואה חשבון מטעמה שיפרט את ההטבות שבוצעו ללקוחותיה בהתאם להסדר הפשרה.

30. <u>רביעית, באשר לגובה שכר הטרחה והגמול</u> – **לטענת הגורמים המקצועיים**, סכום שכר הטרחה והגמול המומלצים על ידי הצדדים בהסדר הפשרה הוא בשיעור כולל של כ- 22% מסכום הפיצוי לקבוצה. הסכום הוא על הצד הגבוה וקרוב לתקרה המקסימלית שנקבעה בעניין ע"א 2046/10 **עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט**, סה(2) 681 (2010) (להלן: "**עניין רייכרט**"), זאת שעה שלא הוסכם על פיצוי כספי לחברי הקבוצה ומדובר במתן הנחות, על כל המשתמע מכך לאור פסיקתו של בית המשפט העליון. קיים קושי בהנחות מסוג זה שכן קשה לעקוב אחר התועלת הממשית שלהן לחברי הקבוצה, מכיוון שייתנו העלאות מחירים ממש לפני אישור ההסדר ובכך תאויין ההנחה. בנוסף, בהליך דנא אין מורכבות או טרחה מיוחדת, מדובר בהליך שהסתמך על הליכים קודמים. משכך, לאור התועלת המוגבלת של הסדר הפשרה, בשים לב לרכיב הפיצוי האמור לעיל המוצע בהסדר הפשרה, יש לקבוע שכר טרחה וגמול נמוכים יותר מהמלצת הצדדים. **לטענת המבקש**, המבקש ובא כוחו נטלו על עצמם טרחה מרובה וסיכון לא מבוטל, והתביעה הביאה תועלת משמעותית לחברי הקבוצה, וישנה חשיבות ציבורית הן לעבר והן לעתיד. הליך הגישור בין הצדדים התנהל זמן רב, באופן המעיד על מורכבות מיוחדת. בהתאם לעניין רייכרט, המבקש וב"כ זכאים ל-25% מסך הפיצוי כגמול ושכ"ט. כאן התבקש ע"י הצדדים גמול ושכ"ט בסך של כ-22% בלבד. **לטענת המשיבה**, המשיבה עומדת מאחורי ההסכמות שהושגו בין הצדדים שמשקפת נאמנה את היקף הטרחה, ההשקעה והסיכון שנטלו על עצמם המבקש ובא כוחו.

31. <u>חמישית, באשר למועדי התשלום של שכר הטרחה והגמול</u> - **לטענת הגורמים המקצועיים**, על פי הסדר הפשרה, 75% משכר הטרחה ישולמו לבא כוח המבקש ללא קשר לביצוע בפועל של הסדר הפשרה. לעיתוי תשלום שכר הטרחה יש חשיבות רבה ביישום הסכם הפשרה, בשים לב כי בענייננו חלקו הארי של הסכם הפשרה נוגע להטבה עתידית. לכן, שכר הטרחה צריך להיות משולם באופן הדרגתי, ובכפוף לביצוע הסדר הפשרה בפועל. אחרת, יוצא כי התועלת לקבוצה מנותקת משכר הטרחה באופן שאינו תואם את הרציונלים של חוק תובענות ייצוגיות. **לטענת המבקש**, הסדר הפשרה אמור להיות מבוצע בתוך 6 עד 9 חודשים. מדובר בזמן קצר באופן יחסי. על כן, אין לשנות את חלוקת שכר הטרחה והגמול שנקבעו. ככל ובית המשפט סבור כי יש לשלם באופן אחר, המבקש ובא כוחו מציעים את החלוקה של 50% במתן

פסק הדין ו- 50% בהשלמת מתן פיצוי לציבור. **לטענת המשיבה**, אין מקום לשנות מן ההסדר, מנגנון התשלום הוא מדורג וסביר.

32. שישית, באשר לפטור מתשלום החלק השני של האגרה – **לטענת הגורמים המקצועיים**, לא התקיימו טעמים מיוחדים למתן פטור מתשלום החלק השני של האגרה. **לטענת המבקש**, התקיימו התנאים- סיום ההליך בפשרה בשלבים ראשוניים, פעולה יעילה, באמצעות הליך גישור, מתן תועלת לציבור, עילת תביעה ותרומה. **לטענת המשיבה**, בית המשפט והמותב דנא מצא לנכון בנסיבות דומות לפטור את הצדדים מתשלום המחצית השנייה של האגרה, במיוחד כאשר ההליך הסתיים בהסדר פשרה לאחר הליך גישור ממושך.

33. ביום 5.1.26 התקיים דיון בנוכחות המבקש, המשיבה וב"כ המדינה, במסגרתו נידונו טענות הצדדים והוצגו הנתונים שעל בסיסם נקבע סכום הפיצוי לקבוצה. במסגרת הדיון הוסכם כי חלף הפיצוי שהוצע, בסך של 3 ₪ בתוספת מע"מ לאריזה על שני סוגי המוצרים הנמכרים ביותר מסוג שניצל ובשר טחון עד למיצוי מלוא סכום הפיצוי הכולל – תינתן הנחה של 2 ₪ בכל קניין מהקצביה בכלל עד למיצוי מלוא סכום הפיצוי הכולל (להלן: "**הסדר הפשרה המתוקן**").

<u>דיון והכרעה</u>

34. לאחר שעיינתי בחומר שהונח לפני, לרבות במהלך הדיון מיום 5.1.26, מצאתי כי הסדר הפשרה **<u>המתוקן</u>** ראוי, הוגן, סביר ומשרת את טובת הקבוצה והציבור כולו, וכי סיום ההליך בפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת בנסיבות העניין. בנוסף, לא התקבלו התנגדויות מהציבור להסכם הפשרה, אלא הוגשו הערות מטעם המדינה בלבד.

35. לכאורה התובענה עומדת בתנאים לאישור תובענה ייצוגית הקבועים בסעיפים 3 ו- 4 לחוק תובענות ייצוגיות. היא מבוססת בעיקרה על הפרת חוק הגנת הצרכן, ו/או הפרת צו הגנת הצרכן, ו/או הפרת צו סימון ואריזה של מזון, ו/או עשיית עושר ולא במשפט כמובנה בחוק עשיית עושר ולא במשפט, ו/או הפרת חוזה ו/או הפרת חובת תום הלב הקבועה בסעיפים 12, 39 לחוק החוזים ו/או הפרת חובה חקוקה על-פי סעיף 63 לפקודת הנזיקין ו/או רשלנות לפי סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין. המבקש הראה אפוא לכאורה עילת תביעה נגד המשיבה. המבקש גם עורר בבקשת האישור שאלות מהותיות של עובדה ושל משפט המשותפות לכל החברים בקבוצה. עם זאת, דומה כי ניהול ההליך עד סופו, הכרוך בהשקעת מאמץ, זמן ומשאבים, לא יניב לקבוצה תוצאות טובות מאלה שהושגו בהסדר הפשרה המתוקן. הסדר הפשרה המתוקן הוגן, ראוי וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה, ובנסיבות העניין סיום ההליך בדרך הזאת הוא הוגן ויעיל שכן המשיבה התחייבה ליתן הטבה בדמות פיצוי בסך של 1,100,000 ₪ (בתוספת מע"מ) וכן התחייבה כי התוכנה החדשה ושיטת החישוב החדשה שפותחה על ידי מעדני גורמה (כמפורט לעיל) הוטמעו במערכות כלל סניפיה של

המשיבה במהלך שנת 2023 כך שכבר אז משקל האריזה (לרבות מוצרי האריזה והעיטוף) מקוזז באופן אוטומטי וללא מעורבות יד אדם ממשקל המוצר לתשלום מיד עם העברת ברקוד המוצר בקופה ובעת התשלום. המשיבה התחייבה להמשיך לקזז את משקלי האריזות, בין אם באמצעות המערכת הנ"ל ובין אם באמצעות מערכות מתקדמות יותר שיפותחו בחלוף השנים.

36. לא מצאתי לקבל את עמדת המדינה לפיה יש לעגן במסגרת הסדר הפשרה מנגנון פיקוח הדוק יותר על יישום הוראותיו על מעדני גורמה באמצעות ב"כ המבקש. על המשיבה לפקח על יישום הסדר הפשרה עליו היא חתומה, ולעמוד בהוראותיו. ככל והמשיבה לא תעשה כן, הרי שהיא חשופה להליכים משפטיים נגדה; וכך גם ביחס למעדני גורמה.

37. לא מצאתי סיבה לחרוג מהסכומים המוסכמים בעניין הגמול ושכר הטרחה כפי שהוסכמו בהסדר הפשרה, או במועדי התשלום.

38. **<u>מינוי בודק</u>**: מקובלת עלי עמדת הצדדים לפיה מיותר למנות בודק לבחינת ההסדר, שעה שבחנתי את הנתונים שעל בסיסם נקבע סכום הפיצוי לאחר הדיון מיום 5.1.26, מה גם שהסדר הפשרה הותווה בין היתר על ידי מגשר מוסמך, שופט בדימוס, שהינו בעל מוניטין ומומחיות מקצועית בתובענות ייצוגיות, אשר בחן אף הוא את מלוא הנתונים הרלוונטיים וביצע בדיקות עצמאיות ומקיפות, והסדר הפשרה ניתן על פי המלצתו. בנוסף מינוי בודק הינו הליך יקר והעסקתו תהא מסורבלת ומכבידה, ובנסיבות מקרה זה, אין בו כדי לסייע לבית המשפט שבחן את הנתונים.

39. **<u>פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה</u>**: הצדדים עתרו שלא לחייבם במחצית השנייה של האגרה לאור ההסכמה אליה הגיעו. המדינה התנגדה לכך. סבורני שבמקרה זה מתקיימים "טעמים מיוחדים" למתן פטור כנדרש בתקנה 7א(א)(3) לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007. לשון התקנה מלמדת כי מחוקק המשנה בחר, בכוונת מכוון, שלא להחיל את הסדר האגרה הרגיל על תובענות ייצוגיות, לרבות לעניין פטורים, וכי בשונה ממקרים אחרים נקבע במפורש שהגשת הסדר פשרה לעצמה אינה מצדיקה פטור מאגרה, וזאת נוכח המשאבים הציבוריים המושקעים בניהול תובענה ייצוגית, לרבות אישור הסדר פשרה. עם זאת, וכפי שהובהר בפסיקה, גם אם הסדר פשרה לעצמו אינו מצדיק פטור מאגרה, עדיין יש מקום לתמריץ מסוים לסיים הליכים בפשרה או בהסתלקות, שיחסכו משאבים ציבוריים וזמן שיפוטי, ולכן נקבע כי טעמים מיוחדים מתקיימים מקום בו הפשרה הוגשה בשלב ראשוני, סמוך לאחר בקשת האישור, ואושרה מבלי שהתקיימו ישיבות באופן שהוביל לסיום התיק מבלי לבזבז זמן שיפוטי יקר והשקעת משאבים ציבוריים (ראו בהרחבה ת"צ (מחוזי מרכז) 50737-01-19 **לפינר נ' בנק הפועלים** (5/4/21)). טעמים אלו מתקיימים במקרה הנוכחי. הבקשה לאישור הסדר פשרה הוגשה לאחר דיון קדם משפט אחד, בטרם התקיימו

דיוני הוכחות ובטרם הוכרעה בקשת האישור לגופה. בנוסף הצדדים השקיעו משאבים בהליך גישור. לנוכח האמור, מצאתי להיעתר לבקשה לפטור מהמחצית השנייה של האגרה והבקשה מתקבלת.

<u>סוף דבר</u>

40. אני מאשרת את הסדר הפשרה **<u>המתוקן</u>** ונותנת לו תוקף של פסק דין.

41. חברי הקבוצה המיוצגת הם לפי הגדרתם בהסדר הפשרה שהוצג לעיל.

42. בהתאם לסעיף 25(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, הריני מורה על פרסום מודעה בדבר אישור הסדר הפשרה לעיל בשני עיתונים יומיים בעלי תפוצה רחבה. בהודעה יפורטו הפרטים המנויים בסעיף 19(ג)(1) ו- (2) לחוק תובענות ייצוגיות, תוך הפניה לפנקס תובענות ייצוגיות, שם ניתן יהיה לעיין בפסק הדין ובהסדר הפשרה כאמור בסעיף 25(ד) לחוק. בנוסף, המשיבה תפרסם את הסדר הפשרה באתר האינטרנט שלה.

43. נוסח הודעת הפרסום יובא לאישור בית המשפט בתוך 7 ימים מהיום.

44. המשיבה תשא בעלויות הפרסום.

45. המשיבה תעדכן את בית המשפט ביישום התחייבויותיה כאמור בהסדר הפשרה.

46. המזכירות תשלח עותק מפסק הדין למנהל בתי המשפט, לשם רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות.

47. פסק הדין יוצר מעשה בית דין ביחס לחברי הקבוצה בהתאם לעילות והסעדים המפורטים לעיל.

48. ת.פ לימים 30.1.26, 18.9.26 ו- 25.12.26 לבחינת ביצוע ההסדר (לרבות פרסום המודעה) כמפורט לעיל.

ניתן היום, כ"ה טבת תשפ"ו, 14 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.

יעל טויסטר ישראלי, שופטת